

Dialogmöte Skellefteå: 9 nov 2016

I kölvattnet av Nationella strategierna för skolväsendets digitalisering

Ett möte för rektorer, förskolechefer, it-pedagoger, förvaltningschefer, politiker - de som arbetar i kommuner med frågorna kring skolväsendets digitalisering. Här en resumé av eftermiddagen som, utöver nätverkande och erfarenhetsutbyte, hade följande mål: utbyte och diskussion och att få fram en bruttolista på utmaningar och vilket stöd som behövs för det fortsatta arbetet, såväl lokalt och regionalt som nationellt.

Närvarande kommuner/regioner: Arvidsjaur, Kalix, Luleå, Lycksele, Malå, Norsjö, Robertsfors, Sorsele, Skellefteå, Piteå, Umeå, Region Västerbotten samt Luleå tekniska universitet.

1. Inledning

Eftermiddagen började med en inledning av Johanna Karlén från SKL som berättade om SKL:s arbete när det gäller skola och lärande i en digital värld, och då bl.a. det fyra strävansmål som är framtagna och de initiativ och projekt som drivs just nu. Information finns på skl.se/skolansdigitalisering.

Sedan blev det en laget-runt presentation där varje kommun/region presenterade sitt nuläge, en utmaning man löst och främsta utmaning man ser framåt. Därefter blev det gruppdiskussioner kring utmaningar man ser och utmaningar man löst samt vilket stöd som behövs framåt, såväl lokalt och regionalt som nationellt.

Vi kan konstatera att det finns gott om utmaningar, men också att mycket arbete pågår samt att det finns ett stort engagemang och en vilja att komma framåt. Skolverkets förslag till Nationella strategier för skolväsendets digitalisering och ändringar i styrdokumentet är välkomna och ett viktigt steg för likvärdighet, men det behövs tydlighet kring vad som gäller och var ansvar ligger. Alla undrar när beslut kommer.

2. Utmaningar

Nedan en tabell där den första gruppövningen, då vi spaltade upp och diskuterade utmaningar, är sorterad under olika områden.

Kluster	Utmaning
Definition och mål	Ju mer samhället digitaliseras, desto mer traditionell blir skolan? Vilket innehåll ska finnas i en digitaliserad skola?
	Tydlighet i styrdokumentet - verkar vara lättare på vuxenutbildningen - finns tydligt skrivet om att tillgängliggöra för eleven - borde vara samma för grundskolan och gymnasiet!
	Likvärdighet, röd tråd - går det?
	Oense politiskt? Varför kommer inte beslut i frågan om digitalisering av skolväsendet?
Tid	Tiden, det är bråttom
	Steget efter, det ska börja gälla och det är svårt att "hoppa på tåget"
	Det går inte åstadkomma allt till hösten 2017
	Styrdokumentet börjar gälla omgående
	Varje modul = 30 timmar arbete, i en redan tyngd kår
	Tidsaspekt, när, var, hur
	Snabba upp processen, allt tar för lång tid
	Mycket som redan händer med mattelyft etc.
	Hur många rektorer/förskolechefer är det här idag? Vardagsbekymmer tränger undan prioriteringar?
Ekonomi	Digitala läromedel är på gång, men ekonomiska hinder
	Små kommuner har inte personella resurser att ta hand om alla satsningar.
	Ekonomi. Hur kan man spara pengar i skolan med digitaliseringen?
	Ekonomi
	Ekonomi - idag kostar infrastrukturen mycket pengar
	Det finns billiga lösningar, ex inköp av Chromebooks kostar 2000kr. Ska hålla i tre år, kostar inget att administrera! Jämför detta med PC.
Kompetens	Skolledarmaterialet borde kommit först, för att kunna genomföra, driva.
	Kompetensutveckling
	Pedagogerna ska kunna hantera verktygen
	Kompetensutveckling - en kurs?
	Hur får man lärare att komma på anordnade träffar?
	Ergonomisk utbildning - för att förebygga framtida arbetsskador
	Vilket stöd ska lärarna få? Hur ofta?
	IT-avdelning saknar spetskompetens.
	Hur ska vi gå tillväga för att öka och utveckla den digitala kompetensen i alla led? Politiker, skolledning, rektorer, lärare, spec.ped och elever
	Utbildning och kompetenshöjning för alla aktiva lärare. Skolverket uppskattar att 100000-120000 lärare måste utbildas.
	Kollegialt lärande
	Enstaka K-dagar räcker inte
	Utbilda medvetna e-medborgare
	Stötta handledare i digitalt kompetenslyft
	Kompetensutveckling, likvärdighet
	Kompetensutveckling för lärare
	Lärarbristen: Hur får vi fler lärare i både utbildningssystemet och som stannar kvar i yrket? Hur förbereds kommande lärare för e-samhället?
	IT-pedagogiskt stöd

Ledarnas kompetens	Min egen kompetens som ledare, vi kan inte lämna utvecklingen till eldsjälarna
	Tidsbrist att hinna lära sig som skolledare, prioriteringen
	Att kunna skapa förutsättningar för verksamheten att nå målbilden
	Att utgå från styrdokumentet, inte från intresse
	Att det är något annat än vad vi vanligtvis gör
	Skolledaren behöver bli tydlig - vad vill vi ha?
	Att nå personalen och få gehör för kompetensutvecklingsinsatser
	Att kunna sätta krav och följa upp som skolledare - vad är lägstanivån? Kan ha göra med kompetensbrist eller brist på infrastruktur.
	Rektorn känns som den viktigaste parten i allt kring IT på skolorna.
Infrastruktur	Flera olika inloggningsmetoder idag, tar mycket tid - praktiskt onödigt och det finns lösningar.
	Svårt att växla mellan olika program och it-tjänster.
	Att logga in på resurser.
	Flexibilitet i system, uppkoppling av enheter, flexibel plattform
	Single sign-on
	"Kronjuvelerna ska vaktas" - inte öppna upp, brandväggar - ju mindre servrar desto bättre
	Nätet belastas för hårt och för mycket, de privata mobilerna går därför inte att arbeta med på skolan, belastningen blir dessutom högre hela tiden
	Problem med trådlösa nätverket. Överbelastat, ligger nere.
	Konsekvenser av att stänga ute privata enheter, t.ex. när lektionen inte påbörjas i ett klassrum och problemet måste arbetas runt på andra sätt
	Samtidigt finns det konsekvenser av att tillåta privata enheter (omklädningsrum, sociala medier, används för "skoj"/illvillighet/kränkning/...) krävs policys! Även grannar kanske kopplar upp sig och nätet pressas ännu mer, viktigt att allt hålls separat för att klara trycket, styra trafiken.
	Arbetsplatsen erbjuder inte den digitala miljö jag är van vid - då använder jag min egen.
	Mer samverkan mellan kommuner och län. Gemensamma önskemål och krav gentemot läromedelsförlagen.
	Digitala läromedel - licenser
	Digitala verktyg till (yngre) elever
Samarbete och delaktighet	IT och skola drar sällan åt samma håll: när IT-avd är stora så fungerar de som en egen enhet och får makt i sig själva
	Jobba åt samma håll, samma målbild
	IT som medel för att nå mål - ska ses som ett verktyg för att nå målen, samma målbild behövs
	Delaktighet
	Samarbete: Mera nätverkande, hjälpa varandra i det här, komma ifrån att göra allt själva
	Att få med alla på tåget
	Hur får vi fart på landets politiker?
	Att få ut information till nyckelpersoner och lärare.
Utveckling och förändring	Förändringsbenägen IT-avdelning
	Motstånd om man kanske ska gå i pension

	Service-inriktade vs. styrande
	IT-pedagogen blir mer av en informatör än en pedagogisk förändringsledare
	Kulturell utmaning - delakulturen, det finns svårigheter att dela med sig
	Kollegialt lärande och delakultur - att använda digitala möjligheter
	Många är rädda - i en ny roll!
	Som IKT-pedagog är det utmaning att få med skolledarna, att de blir IT-ledare
	Det gamla sättet är fortfarande valbart - varför?
	Kontinuerlig digital utveckling
	Stor kommun gör att det blir svårt att driva igenom saker. Många användare. En kommungemenskap.
	IT vidare än nät och datorer. Aktivt och individuellt lärande där mjukvara hjälper eleverna till utökat lärande.
	Vara uthållig så att förändringar hinner ge effekt
	När ser lärarna att arbetet förenklas tack vare digitaliseringen?

3. Utmaningar man löst

Nedan en tabell där den andra gruppövningen (att berätta om lösningar man fått till) är sorterad under olika områden. En övning som vi inte tog så mycket tid till, eftersom vi fokuserade på den tredje och sista övningen – behov av stöd.

Kommun	Löst utmaning
Arvidsjaur	Fungerande administration av iPads (MDM).
Arvidsjaur	Likvärdighet av appar som fungerar.
Lycksele	Stor andel elever och lärare använder lärplattformen i Lycksele i kärnämnen
Skellefteå	Har löst inloggning till LMS med företaget Svensk E-identitet (Skolfederationen)
Sorsele	En person ur IT-personalen sitter på skolan.
?	Skolfederation för inloggning
?	IT-enheten är mer delaktig i skolfrågor.
?	Lära av varandra (nätverksträffar)
?	Webbaserad SFI för flexibelt lärande nivå, C och D - upplagt i Moodle

4. Behov av stöd

Nedan en tabell där den tredje och sista gruppövningen är sammanfattad. Under den här övningen diskuterades behov av stöd i olika former och på olika nivåer (lokalt, regionalt, nationellt)

Kluster	Stöd - lokalt
Samsyn	Kommunstyrelsen: samsyn, pedagogik...
	De som jobbar med det tekniska behöver förstå "vår värld"
	Politiker har insikt i utmaningarna vi står inför.
Organisation	IT-pedagog som är knuten till ledningsgruppen
	IKT-pedagog, IT-tekniker, fortbildning för pedagoger, inspiration och motivation till pedagoger
	Nyckelpersoner på skolorna, tekniker, inspiratörer.
	IT-pedagoger som stöd för lärare och rektorer.
	IT-pedagogiska resurser och hjälp från ledning.
Arbete	Genomföra något nytt- goda exempel

	Utgå från LIKA för att se hur man kan komma vidare
Kompetens	Spetskompetens inom IT.
	Kompetensutvecklingsinsatser
	Beställarkompetens - vad behöver vi och vad är det vi köper? Vad kan vi göra med det vi redan har?
	Lärarrekrutering, svårighet i små kommuner, hitta former för lokala lärcentra
Ekonomi	Stimulansbidrag riktade till mindre kommuner, säg under 20 000 inv. Ska inte gå till att köpa grejor, utan att få helheten att fungera. Någon form av strategisk satsning som hjälper mindre huvudmän att lösa uppdraget.
	Ekonomiskt.

Kluster	Stöd - regionalt
Samordning	Nätverk för IT-pedagoger ... kanske går att genomföra genom digitala möten? Använda distanslärande.
	Diskussion om hur man ska finansiera IT - lära av varandra
	Nätverksbyggande
	Nätverk som hålls ihop regionalt i olika frågor.
	Bamse-mentalitet är viktig!
	Nätverksträffar. Samordna behov och upphandlingar.
Kompetens-utveckling	Samordna kompetensutveckling - samarbete mellan kommuner genom att dela med sig - främja delakulturen
	Kompetensutveckling/utbildning för skollädares
	Mer samverkan kring kompetensutveckling i förhållande till de nya styrdokumenterna
	MediaCenter
	Opertiskt kompetenscentrum - inte i klorna på marknaden

Kluster	Stöd - nationellt
Definition och mål	Tydliga beslut på olika nivåer
	Politiskt och ekonomiskt - likvärdighet.
	Tydliga riktlinjer och beslut från regering och riksdag.
	Tydlighet i alla ned – konkretisera nationellt – regionalt – lokalt vad det innebär på de olika nivåerna.
	Definitioner på vad som menas med olika uttryck: Digitalisering, datalogiskt tänkande, programmering, adekvat digital kompetens
Ekonomi	När en ny reform ska genomföras så ska pengar följa med
	Politiskt och ekonomiskt - likvärdighet.
	IT-stöd när det kommer en ny förordning
	Skapa möjligheter för samverkan, stötta små kommuner
Kompetens	Stöd för att implementera det digitala kompetenslyftet
	Läroutbildningen ska vara med på banan
	Digitaliseringslyft - allt annat ska ju lyftas.
Organisation	Fler som arbetar med frågorna kring digitalisering.
	Lärarrekrutering, svårighet i små kommuner, hitta former för lokala lärcentra